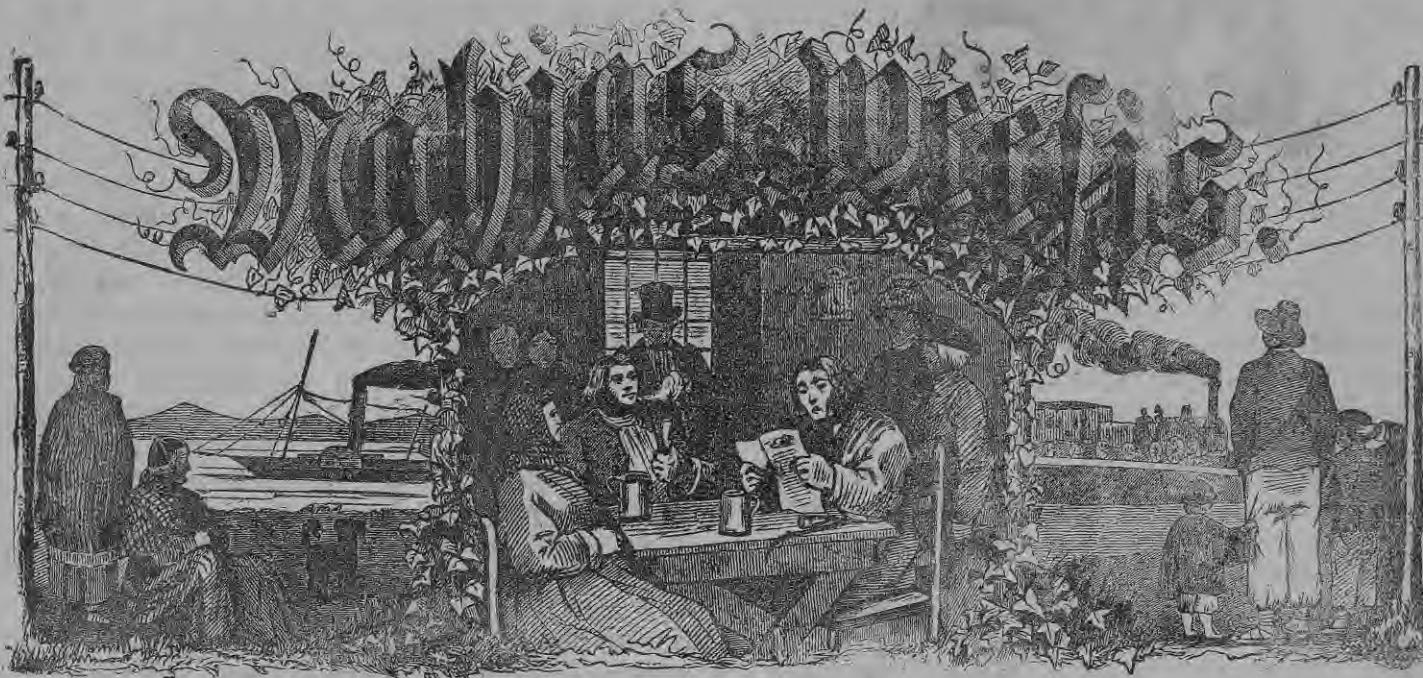

Ar pascha wissuschehliga angsta Keisera wehleschann.

N. 3.

Sepdeena, 20. Januar (1. Februar)

1873.

Massa par gaddu; Mahjas weess 1 rubl., pastes nauba 60 kip.

Ma h d i t a j s.

Gekschsemmes finnas. No Rihgas: angsta Keisera pateiziba, — Leelfirstene Helena Pawlowna, — pahr Ummurgā buhwejamū Kr. basnizu, — pahr taggadeju seemu, — Rihgas-Bolderajas dselu-zelskā. No Rukjenes: pahr jaunu pagasta-nammu. No Mas-Solives: pahr pehlemu. No Weissensteines: pahr Sirgu-schhanu. No Pehterburgas: pahr Brusichu lehnina gaidamu weesfchanohs, — maschinās ispros-wieshana Gatschinās ds.-zellā.

Ahrsemmes finnas. No Wahzijas: Bismarckā oisbildinafchanahs, — Batreeshu lehnira rubpes. No Franzijs: pahr Napoleonu un wiina familiju. No Italijs: pahr zelkamu pateizibas-sibni Napoleonam. No Spanijas: pahr vimpochanahm. No Japanas: pahr Leelfirsta Aleka weesfchanohs. Jaunakās finnas.

Par draubdes valdibu Rihgā. Grabmata, kas no Saratoras pil-

sehias tātā Novembri pogabjuščā gaddu laista Dīses dr. Stoh-

meisteram S—g. Parvassaras beedriba. Schidja peltinsch ar studenti.

Peelikund. Isjuddis kunitraks, jeb Letjas meidera teža un taisinba. Kroksolis par sohgi. Kihneeschū un jirzeni. Sagla alga. Kas no deb-

dem bijskaħs. Satishchanahs. Lepniba. Graudi un sedi.

Gekschsemmes finnas.

No Rihgas. Augstizeenigs Widsemmes, Ig-gaunijas un Kursemmes general-gubernator lunks ar ralsteem no 10ta f. m. Widsemmes gubernator lungam finnojis, ka par tahm paſemmingahm un ſirsnigahm laimes-wehleschanahm, to Widz. gubernators us jaunu gaddu un us angsta Leelfirsta Krohnamantineeka atwesseloschanohs 1mā Janwar wiffu Widsemmes lauschu kahrtu wahrdā pa telegrāfu augstam lungam un Keiseram noſuhtijis, — Keisers lizzis Sawu wiffaugstako pateizibū sazzilt. (Wids. pub. avis.).

No Rihgas. No Pehterburgas finno, ka nomirruſe Leelfirstene Helena Pawlowna no Michaelapils tātā 13tā Janwar irr westa us Pahwila basnizu un 15tā Janwar ar angstu goħdu pagħabbata. Schinni 15tā Janwar arri tē pēc mums Rihgā leelakajās basnizās tifla truhwes Deewa-wahrdi no-turret. — Nomirruſe Leelfirstene teek gauschi no-

schehlotā, jo wiina dauds teizamus darbus paſrah-dajuse zilwezibai par labbu un par derrigu valihs-dibū; tadeht wiinas peeminna paliks oſħwa u s-weiħlaħam pa-audsehm.

Preeħsch Ummurgā buhwejamas Kreewu pa-reisitizzigas basnizas Baltijas braħleſtiba, lura galva Pehterburgā, darbojabs to wajjadfigu naudu fadabbuħt. Us pirmo luħgschanu zaur Pehterburgas awi "Golos" effoħt fanakku 10,000 rubli; bet weħl truhħstoħt wiffmasaf 6000 rubli, preeħsch kō aikfal minneta braħliba sawu luħgschanu pēe Kreewu laudim islaidu.

— 15tā Janwar tē eefahlahs tas Sirgu-tirgus, to ilgadda noturr'. — 13tā Janwar aktal falla pēc mums pahnahha un Daugawa apsedħabs ar jaunu ledvu, pa lo taggad aktal us wissahm pußeħm kahjineeki staiga un ar kammartinahm laudis stumj pahri.

No Rihgas. Schinni gadda pahr to sawadu seemu gan wiffi-wiezzakeem laudim leels briħnumis un wiffi falta, ka neweens sawā muħsħa taħdu seemu ne-effoħt peedħwojis. Sinnams, id-pahr to nebuħs briħnitez, lab weħl Oktober meħnesha beigħas, ir-pat Novembera meħnesi useet seedoħħas pulles dahrā. Paschi lappu pumpuri Dezembera meħnesi buħtu atraisijsches, ja falla nebuħtu usnaktuse. Bet fċi pirma seema aktal driħi isniħla un libħi ar filtu gaisu leetus lija weenā liħschanā, kamehr aktal leddus Daugawa isgħażja un fuggosħana wiff-faċ-saħħa oħstas eefħażahs no jauna. Sinnams, wiñna fest-veenā falla aktal zehla kahjās un muħsu uħ-denxi pa seemas wiħsi no jauna pahrsalluħi tā, ja lug-gosħana aktal pēc mallas leekama. Pahr to nu

gan warram preezatees, la seema atkal pahrnakuse, jo bes tahs buhtu leelabs behdas ar malku, ko ne-warreja peewest un wiisseem fabrikeem, tur ar twaika spehleem strahda, buhtu bijis meers jamett. Bet kā nu zaar to lehno seemu seemas fehja buhs pahrtahwejuse, to tik pawaffara israhdihs. Arri to jau nevarram sannaht, woi schi taggad usnahkuse seema ilgi pastahwehs. — To peedishwojuscheem gan gribbetohs sannaht, woi jel agrakōs laikōs arr jeb kad tahda seema bijuse muhsu pufse? Us to — kā no Tehrpatas raksta, — wezzu laiku stahsti jeb sianugrahmatas atbild tā: 1172trā gaddā seemā lohkeem lappas isplaula no jauna un putni eefahla few ligsdas taifsh. — 1289tā gaddā seema pawissam nebij un pa seemas-swehleem bij tahds pawaffaras fultums, la jaunas meitenes ar wijolischu seedeem puschnojahs. — 1241mā gaddā jau Merz mehnest kohli seedeja un Mai mehnest kirsch-obgas bij gattawas. 1538 g. Dezember un Janwar mehneshōs dahrja-pukles stahweja pilnōs seedōs. 1572 g. Februar mehnest kohli salloja un tāpat arri 1588 gaddā. Taīs gaddōs 1607, 1609 un 1617 seemas nemas nebij. 1659 g. nebij nemas sneega un falla. 1722 g. seemā Wahzijā nemas newaijadseja krahnsis furinah un Februara mehnest seedeja wissi kohli. Arri 1807 gaddā gandrihs nekahda seema nebija. Wehdaschi warrehs to atminnecht, la taīs gaddōs 1834 un 1846 bij lehnas seemas. 1780 gaddā Pehterbura gā paschā jauna gadda deenā bij 8 grāhdus fultums. — Tāpat winnaōs agrakōs laikōs irr bijuschas til bahrgas seemas, kā mehs wehl nekad neffam peedishwojuschi. Ir bijuse daschā seemā tik stipri falla, la patte juhra aissalluse un reisneekeem par labbu krohgi us ledus eetaisiti.

Wehl no Rihgas. Kad Rihgas-Bolderajas dsels'zetta braukschana tilla eefahla, tad daschi jau dohmaja, la mi no paschas pilseftas arri jau warreschoht braukt us Selgawu; bet tā tas nebija vis. To dselsu-tiltu pahr Daugawu pahri irr buhwejuse Rihgas-Bolderajas dsels'zetta beedriba un tadeht schaitas arri peederr. Ja nu Rihgas-Selgawas-beedriba arr to gribb bruhleht, tad tai ar pirmo par to jaſaderr. Stahsta, la taggad schi fadereschana jau effoht notikkupe un tik ko ministerija to buhs apstiprinajuse, tad no paschas Rihgas leescham braukschoht us Selgawu.

No Ruhjenes. Daudsreis Mahjas weesi lasam par pagasta- un skohlas-nammu zelschanu un kā dsirdam, daudsi par to preezajahs, sannaht dabbujachi, kahdus nammus schis un tas pagasts zehlis un kahdam atkal wehlak zehleji (warrbūt) warr peekrist, — tad zerreju, la Mahjas weesa lassitaji metaunosees arri par muhsu, Ruhjen-Terneijas pagasta-nammu kahdus wahrdus bistrdeht. — Muhsu pagasta-nams stahno Ruhjen-Terneijas muischai par flehti buhwehts un pehrneja seemā no augsta krohna

mums par teesas-nammu tilla schlinkohsts. — Schi no almineem buhweta un isgahjuschā wassorā ar keegeleem ohdereta, irr par jauku dīshwojamu ehku pahrtahwehtita. To irr 16 affis garra un 6 affis platta, pastahw no weenas sahles istabas, diwi pagasta-teesas-, diwi walsts-waldischanas- un weena kauschukambara, ar weenu pohruski, kohli un diweem zetuma kambareem. — Lai schis nams, (gan nepagattawohsts) tilla schlinkohsts, tad to mehr pehz aprehkinschanas par materiali un ta peeweschanu, kā arri mestareem, kas pee ta strahdaja, isgahja 2468 rubt. fudr. Scha namma eeswehltschana bij nolista us 28tu Novemberi 1872. — Minnetā deenā ap pufse deenu pulzejahs laudis, tāpat no muhsu pfscha, kā arri no dauds nahburgu walstehm pulku pulkōs kohpa. Been. Ruhjenes dr. wez. mahzitais v. Bergmann eefahla ar dseefmu Wids. ds. gr. 253, tad turreja jauku runnu par Matt. ew. 17, 4. wahreem, issstahstdams un salihdsinadams, kā lai Jesustizziba, Mohsus-taifniba un Elias-luhgschana, tāt nammā mahjas-weetu nemm; — pehz tam dseedaja Wids. ds. 377. — Kad mahzitais bij heidsis, tad pag. teesas preeschehdetajs, walsts-wahrdā, runnu turreja, kurrā isdohschanas par materiali un darbu isteiza. Usmuddinaja arri, itt ihpaschi Terneijeschus, tāt nammā kohpt un glabbaht mihlestibū, ustizzibū un taifnibū! — Runnu heidsa tā: „Wehl reis ussauzu: augsta pateziba Keisaram Alessandram II.!“ — Pehz to musika kohris-spehleja: Deewas, fargi Keisaru! — Weesibas-walkars, ar jauku danzofschani, sahlahs pulfsten 5; weesi preezajahs lihds puschnaktei, kamehr musika kohris peekuffa, tad dewahs latris us sawu weetu. — Lai nu Deewas scho jauku nammu, lihds ar Terneijeescheem, us gaddu gaddeem no wissahm nelaimes wehtrahm posarga!

C. A.—g.

No Mas-Salwes pusses. Nakti no 1mā us 2tru Janvara ap pulfsten puss 3 usnahza pec mums leetus ar sibberi un pehrkoni. Pehrkons diwi reises til stipri eernuhzahs, la lohgu ruhtis trihzeja, un daschs labs no sawa salda meega tilla istrauzehts.

H. P.

No Weissensteines, Iggaujā, schehlojahs, ka ar sirgu sagshamu tur eijoht pahr dauds traiki. Sagli tik drohshi un skunstigi mahloht sagt, la pahr to effoht jabrihnahs. Kahds wihrs, kas jau labbu laiku ar sawu sirgu pa tirgu aplahrt jahdijis, reis nokahpis semmē un pawaddu edewis zittam wiham rohla, kas tur tāpat bes darba aplahrt staigajis un luhsis, lai tas winna sirgu apvalke, ko tas arr apsohlijis. Schis, lai sirgu wisslabbali warretu apvalteht tāhdā leelā kauschū pulfa, kahpis tam muggurā un — ar wissi probjam. Ko tad nu darija sirga faimneeks? Tam bij deesgan laika, sawam sirgam vallat noslattitees.

No Pehterburas siano, la Wahzijas keisers us muhsu angstu kunga un Keisera dīsimschanas deenu

us Pehterburgu nahfschoht. Tadeht arri tas Pehterburgas grenadeeru pulks, kam Lehnisch Wilhelms par angstalo wirsneelu, April mehnescha eesahkumā tifshoht us Pehterburgu aizinahs, kam pa to weesothonahs laiku te japealeit.

22trå Dezember us Pehterburgas-Gatschinas dselsuzetta isprohweja to no Baireeschu inscheneera Heberlein isbohmatu flunsti, fa wissu brauzeena rindu paschā pilnā streefhand itt ahtri warroht noturreht. Un luhf, wiss isdewahs itt labbi. Waggonu garra rinda apstahjabs ya 10 sekundehm tå, fa itt nekahdu gruhdenu nedabuja. Arri to isprohweja, wissu pilnā streefchanā us reis apturreht un arri tas isdewahs labbi. Narv gan drihs tizzams, het to mehr pateefiba. Kad nu gan braufschana buhs drofscha, kad pee wissahm dsels'zettu maschinahm to eetahjabs un nebuhb wairs japeedishwo tahds pohsts, tahds noteel, kad nejauchi diwas maschinas jeb diwi brauzeeni fateekahs weenās fleeedes.

Ahrsemnes finnas.

No Wahzijas. Berlinē tautas weetneeki stipri ween darbojahs ar likumeem pahr garrigneku buhchanu un wehl teem strihdis deesgan leels, jo starp pascheem runnas-wihreem irr daschi, kas preefschlik-teem likumeem prettineeki. Kattolu basniza, kas eeradduse patte waldih, jo wairak brebz pretti un negridb waldischanas likumeem padovtees, — het kas pahr to behda, waldischona nekaujahs fewi apturreht. — 13tå (25.) Janwar firsts Bismarcks pats weetneku namma teem, kas bishstahs, fa ar Bismarka atkahpschanohs Pruhfjelas politika palifshoht zittaba, issfaidrojis, fa lai to netizzoht wis. Wissa buhchanana palifshoht tåpat fa bijuse un tahdā pat garrä tifshoht us preefschu westa. Lai gan winsch presidenta weetu effoh attahjabis, to mehr winsch orween lihds strahdaschoht ministerijā un til ilgi, to mehr winsch ministerijā palifshoht un kamehr buhshoht pahr walts kanzleri, politika newarreschoht nekahdu zittu zettu usnaemt. Winnam waijadsejis no presdenta ammata atkahptees tadeht, fa til dauds darbu winnaa bijuschi uskranti, fa tohs newarrejies wis pastrahdah tå fa peenahkahs, ihpaschi tadeht, fa bijis ministerijas preefschneeks. — Pats Lehnisch jeb Wahzijas leisers firstam Bismarkom pefuhitiis augstu ordent un rakstu, ar fo tam pateizahs par to 10 gaddos parahditu leelu ustizzibu, ar lo tas darbojees Pruhfiju zelt un wissu Wahziju saweenoht, kas wiss arri itt laimigi isdeweess un t. j. pr.

No Wahzijas. Wahzeeschu awises runna pahr Baireeschu Lehninu, kas neka newarroht ihsti faberetees ar taggadeju Wahzijas politiku. Winsch arri gribboht, lai winna dohmas, so winsch pahr to runna, zitteem isstahstoht tablak. Kahdas winna dohmas, to dauds mas israhda schis notilkums. Pa seemas-fwehtleem no Füzen pilsfehtas bij atmahfushi pilsfehtas magistrata un draudses preefsch-

neelu lungi, Lehninu gohb'bihjigi apfweizinaht. Lehnisch teem atbildeja, fa wahrdi ween nepeeteekoht ustizzibu parahdiht, winsch luhlojoh us darbeem. Kad fabihjuschees fungi luhds, lai Lehnisch waneem to issfaidrojoh, tad tas teem fihwi pahremetta, fa Füzen pilsfehta Wahzijas krohna-prinzi til augsti usnahmu, kad tas ruddeni tur bijis farra-pulkus pahrraudsicht. Un kad nu fchee Lehninam atbildeja, fa to effoh darrijuschi krohna-prinzip par to uswarreschanu pee Wehrites un fa winsch Baireeschu farra-pulkus maddijis, — tad Lehnisch atbildejis, fa par to wianam pee farra-pulkus pahrraudsicha-nas Minkenē deesgan atlhdinahts, kad winsch tam issfazzijis sawu Lehnischku pateizibu. Ruddeni tas Pruhfchu krohna-prinzipi tikkai to saweenotu Bairijas armiju pahrraudsicht bijis Füzenē un tad nepeellah-jees wis, Pruhfchu un Jaun-Pruhfchu karrogus uswilt, het ar Baireeschu karrogu ween buhstoht pectizzis. Newarroht tal reisā buht Baireets un Pruhfis. — Pruhfchi pahr to falka: Skahde, fa Bairijas Lehnisch til bailigs no reisofchanas, tad winsch redsetu, fa zittur darra. Berlinē daudfreisahn plewinajahs Weimares karrogi un kad Kreewu un Austrijas Leiseri te bija, tad papilnam Kreewu un Austrijas karrogi plewinajahs, bes fa weens buhtu par Kreewu voi Austratti palizzis. Kad nu Bairijas Lehnisch arr reis mums to gohdu parahditu, muhs apmelledams, tad mums buhtu leels preets, Lehninu ar Bairijas karrogeem papilnam apfweizinaht.

No Franzijas. Tur taggad pahr zittu nelo tå nespreshahs, fa pahr nomirruscho Napoleonu. Winnam partejai un draugeem ruhpes, pascheem saweenotees weenā prahst, fa lai us preefschu darriht. Pee Napoleonu III. behrehm winni wissi norunnajuschi, fa wahrwöls tåpat fa darbös buhshoht pee sawahm darrischanahm palikt tåpat, fa kad leifers wehl dsihwoja. Leiserene patte un prinzip Napoleonis politikas buhchanā buhshoht tam jaunam Leiseriskam prinzipi par pehrmindereem un tee paschi buhshoht wissu Bonapartisku parteju maddiht. Wiss notifshoht pehz winnu pawehleschanahm. Ne kahda manifeste nedz zitta pawehleschana tifshoht islaista. Pehz nomirruscha leisera politikas mehrka darrischoht winna namma wezzakais prinzipi un patte firdiga atrailne. Jauno prinzi wissiem dsirdoht gan nesaufshoht par Napoleonu IV., tikkai sawā starpā winnu par tahdu turreshoht. Winsch faulshotees par prinzi Lui Napoleonu tåpat, fa winna tehws darrijis, pirms 8 millionu balsis winnu par leiseru pajehluschas. Sawā dsihwē un ahrsemnes winsch nosauftschotees par grafsu Pierrefonds. Tå tad nu winni norunnajuschi pazeetigi ween us preefschu gaidiht, het no sawa mehrka ne-atlaistees, zerredami pehzlaikå tal to panahkt, fo fahro. — Mas gan warr zerreht, fa Franzija ilgi paliks pee republikas; het tad arri Bourbonisti un Orleanisti arr tihslohs pehz sawas waras un zibnischchanahs buhs leela. Dsird, fa Dr-

leanisti un Burbonisti beedrojotees kohpā, us weenu rohku strahdah.

No Italijas. Deems sinn, là tè isdohses ar te peeminas-schmi, ko Italeeschi pateizigā prahā Napoleonam III. apnehmuschees zelt Mailandē. Ta parteja, kas schai nodohmai pretti zeffahs, fakka, ka winna labbi gan atschtoht to labbumu, ko Franzija Italijai darrijusez; bet peeminau tam wihram zelt, nepeeklahjotees, jo ar to tà là spihetu poschu tautai, apsmeedami winnas sahpes, ko tas pehzak tai darrijis pretti zeldamees, Italijai Rohmu par sawu galwas pilsfehtu newehledams panemt, un pee Mentonas til dauds Italeeschus apkaudams; un bes ta arri apkaitinatu taggadeju Franzijas waldischanu, kas Napoleonu eenth.

No Spanijas. Lai gan reisu reisahm no turunes siano, la Lehniha karra-spelks dumpinekus pahrspehjis, tomehr ar to mas kas teek isdarrihts, jo tamehr tee leekee Lehniha gohda fahrotaji tur atradisees sawā wakkā, un tamehr teem buhs fari draugi un palihgi, tamehr meers nebuhs un nebuhs pilnigs. Nupat kahds Karlistu Gipuzkoas general-kommandants Eskiros wahrdā, tāt pufē, tur tas peemiht, islaidis dself'zettu un telegrafu waldischanahm schahdu parwehleschanu: „No Lehniha Kahrta VII. ko Deeros lat pafarga, esmu par komandantu schinni semmes daskā eezelis un man irr usdohts, landis us to rihloht, lai zeffahs kahjās, Spaniju atswabbinah no wehrdības. Kad nu esmu atsinnis, la dself'zelli un telegrafi, irr spehzigi erohtschī tahs besdeewigas waldischanas rohka, tad zaur scheem ralsteem parwehlu: 1) pa 6 stundahm no ta brihscha, kad schohs rastlus dabbujeet, jums buhs to zetta gabbalu, kas juhsu preefschā, slehgt. 2) Kad tas laiks pagabjis, tad jums buhs wissus maschinistus un tohs zittus, pee dself'zetta wehl kalspodamus zilwelus, sagrahbt zeer' un kad tee no preestera us muhschibū fataifiti, tuhlin noschaut. Kad buhs to dself'zetta gabbalu nophohstih, bes ka skahde buhtu ja-atlihdsina tāhm beedribahm, kam zelli peederr. Juhs wissi effat Spanieschi un kattoli un là tahdeem jums waijag mannahm parwehlehm paklausīt, ja tehisemmi mihlejat un negribbat sawu familiju behdās un nelaimē gahst.“ Tāk drohschi tur darbojahs dumpineki. — Kad wehl Spanijas waldischanai ta kibbele irr ar sawu Kubas fallu Amerikā, kur Seemet-Amerikaneeschi tai usstahw, lai ta bes laweschanahs nefreeto wehrdību nozell. Amerikas brihw waldischana gan falla, ka winna patte Kubas dumpischanā nemaisfischotees, nedz arri wehleschoht kahdeem saweem parwalstnekeem tur starpā jauktees; bet ja Spanija wehr-goschanu drihs nenozelshoht, tad schi, prohti Amerikas fabeedrotu walstu waldischana, ne-usnemmotees wis pahr to galwoht, ja kahdi winnas parwalstneek, ih-paschi tee melnee, paschi no fewis tur palihgā ne-eetu.

No Japanas siano, la anglais Kreewijas Leelsirsts Aleksis tizzis no Japanas leisera Mikadosa

augsti usnemts, un ka tur winna deht dauds swehili tik-fuschi turreti. — Leelsirsts ar saweem fuggeem 15tā/27. Oktōber eebrauzis Nagasaki oħsta, kur tāpat Japaneeschu, là arri Anglu un Frantschu luggi muhsejus ap-sweizinajuschi, ar lelgabbaleem schaudami. Bulksten 5 pehz pufseenas Nagaskas gubernators nahzis us lugga Leelsirstam peenahfamu goħdu doht un oħra deenā atkal nahfuschi zitti leeli fungi, ko Mikados us Nagasaki fuhtijis pee Leelsirsta, — pee ka atkal Japanas un muhseju luggi ar lelgabbaleem goħdam schahwuschi. Kahdas stundas weħla kahdus atkal muhsejt amellejuschi schohs leelohs langus, là arri Nagaskas gubernatori. — Daudsina arr, là aħremju garignekti effoħt usazinati, us Japanu nahkt un arri sawu padohmu doht, kur pahr tizzibu swabbadibahm tikkħoħt spreesis. — Nahdotees tà, là Japanai ar Koreas fallu buhschoht gan karschs.

Tannakabs simas.

No Smolenskas, 17tā Janw. Té iħsa laila et-tnejjes labi kammnu zeffah un pastahviga falla, un tadehk no apħarjejenas peewedd dauds kanneves, luppatax un t. pr. Bahnschi ar prezżem pahrpilditi. Brazeeni nahk un eet ristigā laila.

No Berlimes, 18tā (30.) Janwar. Tjehrs arr doħ-majohħt us Wihni reisoħt, kad tur ta leela israhdiċħana buhs. Nohmā waldischana eesħku seħħolsterus muhseem atnemt.

Par draudses waldbi Nihgā.

Wissur, kur dżiħwiba, tur irr pahrgroħsiscħanahs un pahrgroħsiscħanahs noteekahs par labbu, kur ar wesseleem dżiħwibas spehkeem fahrtigi strahda. Tā arri pahrgroħsiscħanahs noteek waltsi leetās un tahs irr wajjadfigas; tapēħz fahdu wahrdū fazziskim par gaidamo pahrgroħsiscħanahs Nihgas draudschu waldbiā.

Taggad draudschu darrischanas stahw pilsfeħtas raħtes waldischana. Maħte eezell mahzitajus un pahriwalba basnizas mantu; draudsehm turprettim naw neħħadas teesibas schinni darrischanas. Lihds schim tā bijis un draudses schleek ar to meerā bijuħħas; bet taggad pilsfeħtas raħte nodohmajuse schahs lee-pahrgroħsiscħun pahrlabboht.

Preeħsch tam komiċċija tikkfa eezelta, kas pahrspreeda un faraħstija, là jeb kahdā wiħse Nihgas pilsfeħtas Luttera draudses waldamas; schi sawu rakstu nodewa raħtei un raħte to pilsfeħtai preeħschā lillka preeħsch peenmischanas.

Weħz scha rafsta pee fatras basnizas tikkai peederr ween a draudse, kad arri mairak mahzitaju pee schiħs basnizas buhtu. Draudses teesibas peepilda 1) draudses sapulze, 2) draudses weetneek un 3) basnizas padohme (Kirchenrath).

Pee draudses sapulze hem teek peelaisti tikkai te, kas 25 gaddu fafneegħuschi un beidsamōs trihs gaddōs par draudses loħżejjekiem deewgħal-neelu rulli eeraħstisti. Draudses sapulzes usdewums irraido: draudses weetneekus iswheleħt un paklausitees, kas gadda pahrlattu faraħstħihs, furru basnizas padohme sa-stahdijuse un draudses weetneek apstiprinajuschi.

Draudses weetneeku flaitlis irr pehz draudses sapulzes spreeduma woi 12 woi 24 lohzeleku leels, kas us trihs gaddeem teek iswehleti. Draudses weetneeku peenahkums irraid: gadda pahrfkattu pahrraudsift un apstiprinhalt, is fawa widdus tohs pee basnizas padohmes peedallamohs lohzelelus iswehleht un, ja wajjadfigs, ar basnizas padohmi diwi jaunus mahzitajus isredseht, un tohs rahtei preefschâ stahdiht, kurra tad weenu is teem par mahzitaju eezell.

Basnizas padohme irr fastahdita 1) is weena rahtes lohzeleku un diweem pilsehtas wezzakeem; 2) is draudses mahzitaja jeb mahzitajeem un 3) is teem no draudses weetneekem iswehleteem lohzeleem, là jaw peeminnejahm. Tas rahtes lohzelelus, kurru nosauz par basnizas usraugu jeb inspektori, irr basnizas padohmes preefschneeks; wissi zitti basnizas padohmes lohzeleli, kam wißeem weenadas teesibas, teek nosaukti par basnizas wezzakeem jeb weetneekem. Basnizas padohmes peenahkums irraid: basnizas mantu, basnizas skohlu un basnizas nabbagu lohpschanu (zik tahli draudses weetneeli to nospreeduschi) pahrvaldiht; basnizas deeneestneekus jeb aplohpejus peerneemt jeb atlaist; par fahrtibu basnizas darrischanas gahdah. Basnizas padohmes lohzeleli isbarra fawus ammatus bes algas.

Schahdas pahrgrohfschanas buhtu pehz komissjas rafsta eegrohjsamas. Schiani rafsta arri peerrahda, kapehz muhsu basnizas draudschu dñshwe libds schim tâ falkoht wahrguse; jo tai truhkstoht ihsta draudses garra un apfinaas, un tas tapehz noteckoht, ka draudses lohzeleli turroht aufstu, weenaldsigu prahtu prett basnizas un draudses darrischanaahm, par prohvi prett basnizas skohlu, prett gahdaschanu par nabbagu aplohpschanu, prett fahrtibu eelsch basnizas darbeem un t. j. pr. Schahda weenoldsiba, schahds aufsts prahis pee basnizas darrischanaahm draudses dñshwi nestiprina, nespirdsina, bet turprettim oßkawe un wahrdina, un tâ sinnams no draudses pusses eelsch basnizas darrischanaahm peenahkama peepalihdeschana neteek pasneegta. Schahda weenoldsiba prett basnizas darrischanaahm war ar laiku pahrvahrstees par weenoldsibu prett basnizu, prett paschu tizzibu.

Ja nu gribbetu sinnah, is kam schahda weenaldsiba zehlufehs, tad schihs laines fakne mellejama un atrohnama eelsch ta, ka draudsei naw nekahdas teesibas sawas paschus basnizas darrischanaahm. Arri komissija sawâ rafsta tâ spreesch, fazzibama: draudses lohzeleli, newarredami sawas paschu draudses darrischanaahm libds spreest un libds strahdaht, cerauga par newajjadfigs, par schihs darrischanaahm libds ruhpetees. Draudsei, là jaw peeminnehts, naw nekahdas teesibas un tapehz ta dohma, ka tai arri ne-essoht nekahdi peenahkumi, nekahda gahdaschana. Kad winnaai ne-atlaui libds spreest, tadwiana negribb libds-gahdah. Lai draudses weenaldsiba prett bas-

nizas darrischanaahm sustu, tad par to jagahda, ka draudsei teesibas teek peeschirkas, ka draudsei teek atlauts, paschai libds spreest un libds rihkoht. Wissur un tâ arri schê schim teikumam pateesiba: "kur naw teesibas, tur truhkst ihstas gahdaschanaas."

Turpmak komissija arri sawâ rafsta issalka, kas par draudses lohzeleli buhtu peenemmams. Winna wissus lohzelelus pee balsoschanas par libdsigeem turra, weenalga wai boggats wai nabbags, wai lunga wai falps; winna tapehz teizama, ka winna negribb draudses lohzelelus schirk pehz fahrtas un mantas. Ko winna issalka par draudses lohzeleka mafsa schanu, arri eewehrojams. Winna falka: neba tapehz fahds effoht draudses lohzelelus, ka tas draudses nodohschanas mafsa joh; bet tapehz tas mafsa joh draudses nodohschanas, ka effoht draudses lohzelelus; jo latris, pirms mafsa jis, jaw effoht lohzelelus. Ja nu gribbetu latru par lohzeleli usnemt, kas nolikas nodohschanas mafsa, tad latris zausr mafsa schanu warretu par lohzeleli tapt, warretu ar naudu lohzeleka teesibas nopirst.

Ko komissija sawâ rafsta wehl falka, ar to nagan ne-essam wissur weenôs prahdôs, bet jo plaschi to pahrspreest, mums pa dauds laika aishnemu un laffitajam warrebu arri par garru laiku taptu. Muhsu nodohms bija tahds, laffitajam pastahstih, lahda muhsu draudses buhpschanu Rihgâ, là winna pahrlabojama un ka tapehz komissija eezelta. Rahdas schihs pahrgrohfschanas buhs, to jaw pastahstijahm, bet tik wehl nesinnam, woi tee tê minneti padohmi tils peenemti un no waldischanas apstiprini. Tas wiss wehl janogaiba.

Grabmata, kas no Saratowas pilsehtas tai 16ta Novemberi pagahjuschâ gaddâ laista Jses dr. skohlmeisteram S-g.

Beenijams fl. . . . !

Patejohs par to grabmatu, ko Juhs man nim rafstijuschi. Es ar leelu preeku gribbu Jums stahstih wissu, ko es schê tahtâ fwechumâ redsu un dñrdu un là pa schô pussi eet.

Juhs man präffat, lai es Jums wissu rafstoht, ko schê tahtâ Kreenu semme redsoht un dñrdoht un lahda ta pusse isskattotees, kur es pats sawâ deenestâ usturrotees. Us tahdu Juhsu peepräffschana es nu zîl spehdams un sinnadams, tê lahdas ihfas sinnas gribbu doht, pa preefschu no Wolgas uppes, kas eelsch Kaspijas juhras eegahschahs. Winnas gorrumas teek rehlnahts wairak nekâ 4000 werstes; plattums schai uppe pee Saratowas pilsehtas jau irr libds $2\frac{1}{2}$ werstes, tai laika, kad uhdens irr fritis, bet turpretti pawahlard pluhdu laika winnas plattums gan buhs libds 10 werstes. Pee Barzinjas schi uppe pluhdu laika fneeds plattumâ pahri par 20 werstehm; uhdens pawahlard fahs no 10ta Mai wairotees un pastahw libds 18tu jeb 24tu Juni deenu. Meschu, launu un eseru schai aprinki pa-

wissam naw; tik to tahds reisneeks pahrbausz pahr Wolgas uppi un teek wianas eeleijahm zauri, tad tahds fasneeds leelu kaiju sahles steppi, las ka bes galliga juhra stepjabs prohjam. Schur un tur arri eerauga daschas kweeschu kohpas un retti tahdus strahdneekus, las no tahleenes flattotees isleelaks ka parwissam ar uhdent buhtu apnemti. — Schahs pusses eedshwotaji irr Kreewi un arri Wahzeeschi no masahs Kreewi semmes. Laudis wissow airak dsihwo leelaks sahdschás, las pee upp'mallahm irr usbuhwetas tapebz, ka eelsch steppehm newarr saldu uhdent preefsch bruhkeshanas dabbuh, jo tur tas uhdens irr gandrihs wiss sahligs un tadeht nemas naw bruhkeshams. Bes salda uhdens uppehm, sché arri atrohdahs dauds tahdas uppes, lurrás sahfsch uhdens tell. 140 werstes no Saratowas pilsfehtas, atrohdahs newissai leela uppe, so par „setenaja luba“ (северная луба) fauz un arri ohtra „sahls uppe“ (Соланка), lurrás uhdens irr tik sahligs, ka to neewens lohps nedis arri tahds putnis warr dsert. Weenreis mehs ar sawu draugu prohjes deht no scha uppju uhdens eeleijahm 7 spaangi satla un totik ilgi wahrijahm, lhdhs kamehr uhdens issihla un to dohmaejet, no 7 spaangi uhdens, mums satla dibbenä atraddahs 30 mahrzinas flaidra sahls. Tad wehl 200 werstes no Saratowas aif Turgunas uppes eelsch Kirgisu steppehm irr pulka masu eseru, turds sahls nam wis tik stivris, ka tas, so Jetterai esera rohk un arri schahs pusses laudim irr no waldischanas pusses aiflegts fur tahda weetä sahli preefsch pahrdoschanas rakt. Ikkatram semneefam irr gan brihw preefsch sawas istifschanas lhdhs 6 poibdi sahls eegahdah, bet wairak arri ne. Semneeli wissi te dsihwo un usturrahns tik no semmes lohpschanas ween. Baggatee laudis jeb arri kaupmaani te katu gaddu lhdhs 15,000 dessetinas apsej ar labbibu, turpretti preefsch katra semneeku irr no krohaa atmehritas tik 15 dessetinas arramas semmes, no ka arri irr winni lohpeem ja-isteek. Wissi buhw'kohli te ar plohsheetem tikkai nahk no Wjatkas ween; malku gan Saratowas guberni warr dabuhu pirk, bet ta wisswairak ar plohsheetem te teek preefappeta; semneeki arri malku te mas dedsina, jo winni to taifa un schahwe no mehsleem un duhnahm, las irr gandrihs tik labba ka torf, lai gan pehz trahfs ikrinachanas istabä irr nejauka smalka ob schama. Semme te nemas neteek suhdota tapebz, ka winnat nefahdu mehslu arri newaijaga, jo patte no fewis irr tauka deesgan.

Ja semme ruddeni irr mihska, tad pawassara teesham sehi us ne-artsas semmes un tad sehla irr semme kafita, tad tik weenreis aparr un ee-ezze; bet ja ruddeni semme teek usarta, tad pawassara til sehlu mehds ee-ezzeht ween un kweeschi ang tå, ka preefsch irr flattitees. Tomehr tas arri irr teesa, la semme te dauds leetu mihska, jo no rasfas tapat wakkarsa ka arri rihsos te naw ne smalkas. Ja irr laba gads, tad no weenras dessetinas isaug lhdhs 150 puddu kweeschu jeb arri wairak; bet ja tahdu gaddu mas

leetus lijis, tad arri ir ne sehlas nedabhu. Zahda ne-laima sché arri schogadd' bij redsama. Dauds bij, las par sawu wassaras puhlinu ir fehlas ne-eekuhla; tomehr trijds aprials, kur leetus bij wairak lijis, bij ittin brangi kweeschi. Scho ruddeni, lhdhs kamehr damp-kuggi pa Wolgas uppi gahja, par 1 puddu Turku kweeschu mafaja 2 rubli, 25 lap. un par Kreewu kweeschem 1 rubli 50 lap. par 1 puddu; taggad mafsa par Turku kweeschem 2 rubli un par Kreewu 1 rubli par puddu. Semmes eedshwotasti irr wisswairak Kreewi ween. Skohlas no semstibas pusses te irr eezeltas gandrihs pee wisseem laudim, lai tee buhtu no tahdas tizzibas buhdami, — lurrás wisswairak Kreewi wallodu ween mahza; tikkai Luttera tizzibas ap-leezinatajeem te irr leels truhkums pehz mahzitajeem, jo dascham mahzitajam irr lhdhs 300 werstes to braukt, lhdhs kamehr wissch sawus tizzibas behrus deht dwehfeles aplohschanas aissneeds, jo tahs kolonjas, kur Luttera dsihwo, irr weena no ohtras tohti tahtu islaistas un bes ta arri schahs pusses mahzitajt dabbu tohti masu lohni.

No Kirgischu dsihwas wehl to warru pastahstiht, ta winni wisswairak mehds dsihwohi eelsch steppehm ween, bes laut laut lahdahm ehlahm, kur paschi tahdas neelo butlas us-taifiuschi no beesem willnateem dekeem. Winni ta paleek eelsch sawahm butlahm zauru gaddu, tapat wassara la arri seemä; eelsch'pussi tahs buhdas irr ispihtas no pirksta resnahm kuhgahm, las irr apsteertas ar peemineteem dekeem. Krahnes winneem naw nefahdas un to winni arri nefad netaifa; ja gribb to wahriht, tad uslurr ugguni buhdas viddu un leek katu us ugguni un tå tad fewim ehdeenu iswahra. Maisi preefsch fewim tee arri nefad ne-zepli, bet eelsch rohlahm eesplaumani, no milteem farulse tahdas masos teewas vihites, so katu apwahridami ehd, las arri retti ween pee wissneem noteek; wisswairak tee pahreets no sigru un aitu gaskas, so winni bes sahls un mai-ses mihska ehst. Karrotes preefsch suppes ebshanas pee winneem nefad nedabhu redseht; ja tahdu reisi suppu wahra, tad drusku futtinatu galdu smalku sagresdamu eemit suppe, so tad woi nu ar fawem pirksteem us fawjas smeldami ehd, jeb arri tahdu karroti no falmeem sapihdamu ta suppu mehds streht. — Zahda nu irr ta Kirgischu dsihwe. Bet turpretti tee laudis, so par Kalmuleem fauz, tee irr wehl dauds tumschaki nelä Kirgischi. Winnu eeraddums irr püss-wahritu jeb arri tihi jehlu galdu ehst un itt ihpachki wassaras-laikä tee staiga gluschi pliki la meschaneeschti; waldischana no scheem laudim nefahdu galwas naudas mafschana nepagehr un ta winni no krohaa nodohschanaum ir wehl scho baltu deenu gluschi brihw. Tapat Kirgischi, la arri Kalmuki ilgi weenä weetä steppes nepaleek, bet lhdhs ar fawem lohpeem eet no weenras us ohtru püssi, kur teem labbatt patiht. Winnu lohpti steppes paleek tapat wassara la arri seemä, kur tee no fneega appalshas preefsch fewim barribu famelle, bes laut lahdas lahtigas aplohschanas. — Kaulasus kalsos un pee Kaspijas juhras wehl ne-esmu hijis un tadeht no turrenes ne-warru nefahdas finnas doht. Us preefschu Jums par wissi to flaidras finnas gribbu doht un arri daschus ehrmotus notilkamus pastahstiht, las pee mums ne retti noteek. Birmais fneegs pee mums uskritta 17tå Oktober, bet tik weenu deenu ween pastahweja. Ohru fneegu sagaidijahm 9tå Novemberi, las wehl taggad pastahw; laiks irr filts un Wolgas uppe tik warribuhi Dezembera mehnes wehl aissals zeeti.

Nu tad dsihwojeet ar Deewu wesselt! es Jums no wissas skids wehleju preku un itt spirglu wesselbu un luhdseet arri var wisseem apmalidijuscheem laudim Deewu!

Juhsu nepashstamais draugs
P. B.—n.

Sundinashanas.

Usaizinaschana.

Rīgas iustamu mānu apdrošināshanas beedribas iebželli zaur ūrem rakstrem teel usaizināti, tēsādē, tā 24. Janvar f. g. pulsi 6 mākarā ammaineku-beedribas namma ēdeena-īstaba veidi reis sanahit us

general-sapulzi.

Lādeiem zilweseem, kas 24. Janvar wairs neperder pēc beedribas, nav brīdī näht, to pārlodischanā gan izmēlē.

Darīshanas buhs:

- 1) Rīnos pabri 1872 gadda darīshana, 2) wehlešana tāls komissijas iebžellu, kām ja-īlīšina tāls darīshanas ar tēm tirgotajiem un 3) preefs pēc beedribas jauna waldischana ja-īswele.

Schejens iustamu mānu apdrošināshanas beedribas waldischana.

No Dreisīnūtīšas walstieefas teel zaur ūrīs finansas darībā, ka pēz walstieefas nosprečuma no 16. Septembrī f. g. tēr ta Jahn un ta Dvora Tīlera mantineelē perderīg, pēc Lībānes iebžellu vee Purra krohga stāmedami gruntsgabbali no 2450 un 1225 līadratassīm ielumā tā 31. Mārī 1873, pulsi 12 pēc deenā walstieefas nammī. Bikkērs parrahdu dekti walrafolschānas līdzs ar tolm 2 ehlabu, kas ūs tā weena gruntsgabbala atrohdabs, līks pārdohti, un tā ūrem, kas tādos prassīshanas pēc pēmīnētā gruntsgabbaleem dohmatu zeli, tāls pāsības līdzs tā pāsīla laika pēc minūtās pagasta terfas ja-īsdozs un japeeraħda, un ja to nedarībē, ar tām ūssai tiks atraidīti.

Dreisīnūtīšas walstieefā Bikkērs, tā 1. Oktobrī 1872.

Ūs nākloschēm ūrigeem teek mēleħtā ūrens uſtīzams neprēzējēs strīša, kas rāfīns prokti pilnīgi ūstī, ūhosēnes muīšas, Weetalwas draudē.

Behni no semmēm, kas Rīgas ūkīlās mahāz, tēl mīlīgi ūzmeti un argahdati pēc goħidagās familijs, Jāhna-eelā № 12, ūreni treppi angħjā, pēc madamas A. Rosenthal.

Weens neprēzējēs kutschers un weens ūzmaħżej- mōħverneels warr ūt-tēru dabbuħt ūr ūrigeem 1873 un irr-japesteriżah pēc Allaš muīšas wald.

Ja tāħos grīb u-nemtees aizmest 700 eftis mallas no wezzajahm ugguns-diskonawhom līdzs mānni, tas lat pēc mānni pēt- teżiżah pēc pulsten 3 līdzs 6 pēz pūsdeenas, Rīga, Leelāja Aleksander-eelā № 84.

Friedrich Stein.

Sinna preefs Toleem un Tolsees aprimka.

Wisselabbalabs Englischi tebrauda prezzes, kā wiħles, jaħbi un wissari ammaineku-riħi, kā arri schuhjamas un addamas addatas dabbuħha un pārdoħoħ par leħto tirgu

J. Lillenberg, lohpmannis Tolse.

Telgawā.

Taggad dīshwoju Leelāja eelā, biskermeistera Prabl mahā.

Wirkspilsleefas adwolats

Vorlauppf-Lane, jaunakajs. № 3

Maskewas Ahr-Rīga, Palisadu-eelā № 41 ta mabja ir-pahroħdama. Alħiħkas finnas isdohs tās-mahjas fainneels.

Weens filts dīshwollis ar 2 istabahm, kallī preček 5 līdzs 6 ūrigeem, ūsma behingi, wahugħiżi ic-, kas iħi fuhrannam derr, — teel idherhekk leelgħi Fuhrmannu-eelā № 6, pretti kreewu basnijiet.

Metħi no apturreshanas weċċas, pēc farra-spit-taleem ir-veena mabja ar trim ċehebheġġem, flakt pēderigħiġi ċebabbu un 1590 □ pēħħabba augħi-ħokku un dokħsa-żemmes, paċċha malsā. Spittaku-eelā, pārħoħdama, jeb ta dīshwoja mahja (ar 6 istabahm) lühes ar dahrju no 1. Mai is-żent-jama. Skaidras finnas isdohs Vafniz-eelā № 6, preiż Kartulwitsch, no p. 2-5 pēz pūsdeenas.

Wissadas labbi tħixgħosħas fekk-adħira sejjlas un arri pukka sejjlas no jaħi kalku fortib par leħta firi tħixx-pahroħdha dħolnejek F. Chrberg, Aħjar muīša, Leħdurgas basn. draudje. № 2

Bisħu pārħoħdħas.

Deħi tħixx-pahroħdha teek Raħxaar muīšha pagħid, Kienwiarro mahā, kappi 10 bisħkot, żiex pēz weżżeq, daschi pēz Wabżemmes mohdekk, pārħoħdha u tħixx tħalli aż-żewġi.

Priħħus

preeschu zeekurus

ar fekkah pēħħi, par 50 līdz 60 kap. puhu H. Goeggingers, flustes un andeles daxxnejek Kohp-eelā № 5, blakkam Menzendorfa bokdei. № 2

Mitu ahħas gehre par 20 kap. gabbalu Maß. Ahr-Rīga, Leelāja eelā № 71, sejha pēc Ed. Pittier. № 1

A. Th. Thiesa

wezzekfa

Englischi magasħna, Rīga,

pēħħawha Englischi deħlu, skieħi- un fudmallu-

sabgħu, platzireas un wiħies wissadā garrum.

Teem pēc Allašu pagastu pēderrigeem I. retribtu loħseħħanas kloffie stāħwadameem un Rīga dīshwodameem, kā:

Jahn Legħdin, Jacob Gailin,

Jahn Wieschgrat, Mikkel Seltin,

Jahn Wildin, Theodor Ruberg,

topp ar ūs-sinohihs ka wiñxem trei tā 26. Janvar f. g. arġi jatek Allašu pagast nammā ar zżett-rekruh hemm loħse willi.

S. W. Schring
p a c k - f a m b a r i s ,
Rīga, Weħver-eelā № 9. № 2

Englischi
weħwernu-twisti

leħti pārħoħdha

Wm. Vajen un beedris,
Kalku-eelā № 14.

Baireeschu un Behmeeschu

a p p i n u s

leħti pārħoħdha

Uħri un Timmerthal,
Leelāja Smilħu-eelā № 7.

Ohħola flutħi

no 30 līdz 40 zollu refnus, iħpaġi preefs mifnekkem, kā arri daxxadus ohħola, obħxa, deħbiha, apħsu un flawas bakkus un blantas; daxxadus preħsu un ħġi bħu roħħiħas, kā: ħwe-leħiex un spundejus grībha un apħiħiħas galdu, ħwe-leħiex grībha libħiex, loħgi simħex, duru simħex, preeħsu un ħġi b'refha un pūsdriftas, preeħsu un ħġi kriżolzus u. w. j. pārħoħdha ar un bes-preeħħiħas.

1 Jakob Dombrowski
damp-saqu-diskonawas, blakkam uħdens pumpim.

Walmeera.

Wissu-labbalabs peleħħi, filli un farlani rat-horax sejjep kafex ya 5 pūsdeen pārħoħdha par leħta Rīgas fabrika zjenn Walmeera.

Julius H. Prahm.

Diwas mohju-kahres us Graudia un Rosenblatt wāhrdeem id-żarrtata, ir-pagħajnejha ruddien Rīgas zellä, 4 weštess no Walħas, pasjudi-xiex. — Goħidgħi atraddejs teek luħiġi, taħbi pprei atradduma mafsu uodoħt pēc Luggasħu drandseks florġi meisterra Uħdri.

2

Leelakais frāhjums schuhjam u maschinu

preefs skrohdereem un t. pr. no 65—100 rubl. f. un masakas ar roħku greeshamas par 35 rubl., kā arri preefs fainnnejehm no 16 rubl. fudr. saħloħt. — Par wissħam maschinehem meħs wairak gaddus pilnigi galwojäm un preeħħtam bes massas us pageħrefschamu zjenna-raħditajus ar bildehm.

Uħri un Timmerthal,
Rīga, Leelāja Smilħu-eelā № 7.

